

Ringerike orienteringslag (ROL)

v Kristian Kihle

Færdenveien 7

3514 HØNEFOSS

Tlf 90505961, kriskihl@online.no

www.ringerike-o-lag.net

Ringerike kommune

Areal- og byplan

postmottak@ringerike.kommune.no,

20. oktober 2019

HØRINGSUTTALELSE TIL

Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder

Ringerike orienteringslag (ROL) er særiddrettslag for orientering i kommunene Ringerike, Hole og Jevnaker. ROL tilbyr et bredt aktivitetstilbud i hele regionen med nybegynneropplæring, støtte til skolenes kartopplæring, tur-orientering, lokal aktivitet, trening og konkurranse-orientering. Vi er helt avhengig av natur- og friluftslivsområder for å kunne opprettholde og videreføre denne aktivitet. Vi er derfor svært glad for at Ringerike kommune har gjennomført en kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder i kommunen. Det gir i utgangspunktet et godt grunnlag for å ta vare på de viktigste områdene til friluftslivsaktivitet og naturbaserte idretter.

Det er et imponerende og omfattende arbeid som på kort tid er gjort med å avgrense 228 områder, og vurdere friluftslivsverdien i disse ut fra 11 ulike kriterier. Arbeidet bygger på Miljødirektoratets veileder for kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, men så vidt vi kan forstå har kommunen gjort noen endringer. En har brukt 11 kriterier likeverdig for verdsetting, mens Miljødirektoratet anbefaler at 7 vektlegges. Videre har kommunen brukt en skjematisk tabell for å klassifisere områdene der det er summen av alle poeng som legges til grunn. I Miljødirektoratets veileder heter det at «Det er nok at et område får tallverdi 5 på en av sju utvalgte verdikriterier for at det skal bli «svært viktig».»

ROL mener at Ringerike kommunes opplegg for verdsetting fører til at svært viktige friluftslivsområder i kommunen feilaktig ikke blir verdsatt som «A-områder» / «svært viktige». Vi mener særlig at «brukerfrekvens» burde vært tillagt større vekt enn det Ringerike kommune har gjort. Hvis en hadde fulgt Miljødirektoratets veileder, ville områder der en verdsatte brukerfrekvens til 5, blitt karakterisert som «svært viktige». Mens med Ringerike kommunes opplegg kan disse havne i kategorien B eller C fordi de skårer lavt på f.eks. «symbolverdi» eller «regionale og nasjonale brukere». Ringerike kommune har heller ikke tatt med i vurderinga «potensial». I en kommune som står foran store utbyggingstiltak, mener vi det ville vært viktig å vurdert potensiell verdi av områder som i dag ikke brukes særlig eller i liten grad er tilrettelagt for friluftsliv.

ROL har sin særlige kompetanse knytta til de områdene vi bruker mest til orienteringsaktivitet. Ut fra kjennskap til områdene gjennom vår bruk, og det vi gjennom det

ser av annen bruk, er vi svært undrende til at ingen av de nære friluftslivsområdene til Hønefoss av en viss størrelse, er verdsatt til A – eller «svært viktige». I stor grad mener vi det skyldes den metodiske svakheten, som vi tidligere har omtalt i Ringerike kommunes opplegg, og særlig at «brukerfrekvens» ikke er tillagt større og avgjørende vekt.

Ringerike o-lag registrerer at orienteringskart over et område ikke nevnes som tilretteleggingstiltak. Det mener vi er en grov undervurdering av betydningen av gode kart for friluftslivsbruk av et område – langt ut over verdien som anlegg for orienteringsidrett.

Primært mener vi at kommunen burde endre sitt opplegg for verdsetting, der 11 kriterier tillegges lik vekt, og i stedet legge avgjørende vekt på de 7 viktigste kriteriene som bl.a. «brukerfrekvens», «opplevelsesverdier» og «egnethet».

Sekundært har vi disse innspillene til endringer innenfor kommunens opplegg, for de områdene vi kjenner best:

Anbjørgåsen, område 59

ROL mener verdien av dette området gjennomgående er satt for lavt, og at dette er et potensielt viktig friluftslivsområde når byen vokser og andre friluftslivsområder omdisponeres. Vi vil i alle fall gi ett poeng mer for opplevelseskvalitet, egnethet, kunnskapsverdier, mangel på inngrep og lydmiljø. Totalt 5 poeng i tillegg og samla 34, som tilsier at området klassifiseres som B.

Ulvenåsen, område 68

ROL mener verdien av dette området gjennomgående er satt for lavt, og at dette er et potensielt viktig friluftslivsområde når byen vokser og andre friluftslivsområder omdisponeres. Området har en rekke stier og orienteringskart. Vi vil i alle fall gi ett poeng mer for opplevelseskvalitet, egnethet, tilrettelegging, mangel på inngrep og 2 for lydmiljø – det er bare området nærmest E 16 som er påvirket av veistøy. Totalt 6 poeng i tillegg og samla 37, som tilsier at området klassifiseres som B.

Eggemoen, område 69

Dette er et av kommunens mest brukte turområder hele året, og vi mener bruksfrekvensen klart må høynes til 5. Videre vil vi høyne «egnethet» til 5 fordi området er så variert med både de flate furumoene som kan brukes av alle og mer kupert, opplevelsesrike og utfordrende deler. Eggemoen har en særdeles spennende isavsmeltingshistorie med verdier i nasjonal og regional sammenheng, slik at både «symbolverdi» og «kunnskapsverdien» bør høynes til 5. Området er godt tilrettelagt med parkering, stier, skiløyper vinterstid og dekkes av orienteringskart – 5 også for «tilrettelegging». Totalt 3 poeng i tillegg og samla 46, dvs A område.

Prestmoen, område 90

Vår totalvurdering er at dette området har B-verdi. I tillegg kommer at det har potensial for større bruk – om veg og bane ikke kommer. Vi vil høyne med ett poeng hvert av kriteriene egnethet, tilrettelegging (stier og o-kart), fravær av inngrep og lydmiljø. Totalt pluss 4 poeng og samla 33, dvs B område.

Burudåsen, område 103

Vi mener dette området er sterkt undervurdert i verdisettinga. Det er et mye brukt område, med store verneverdier, en særskilt landskapsformasjon, og stor kunnskapsverdi. Vi mener brukerfrekvens bør settes til 4 (+1), opplevelseskvaliteter til 5 (+2), symbolverdi 4 (+2),

egnethet 4 (+1), tilrettelegging med parkering, stier og o-kart 4 (+2), kunnskapsverdi 5 (+2). Totalt + 10 poeng og samla 43 poeng. Fortsatt B.

Oppenåsen, område 109

ROL mener verdien av dette området gjennomgående er satt for lavt. Dette er vurdert som et nærfriluftsområde, og vi mener det fyller den funksjonen godt og er svært verdifullt. Vi vil gi ett poeng mer for brukerfrekvens, opplevelseskvalitet, egnethet, funksjon, tilgjengelighet og symbolverdi. Området dekkes av o-kart. Totalt 6 poeng i tillegg og samla 45, som tilsier at området klassifiseres som A.

Kihlemonen, område 110

Før vedtaket om den omfattende utvidelsen av grustaket og utvidelsen av næringsområdet, ville vi vurdert dette som et svært viktig friluftsområde (A). Fortsatt er det stor bruk av området og det fyller en viktig funksjon for mange, det er lett tilgjengelig og godt tilrettelagt med parkeringsmuligheter, stier og o-kart, og særlig delen med dødisgroper er en viktig kunnskapskilde. Vi foreslår ett poeng mer for bruksfrekvens, funksjon, egnethet, kunnskapsverdi og 2 for tilgjengelighet, totalt 7 poeng i pluss og samla 37 og B-verdi.

Hensmoen, område 111

Før vedtaket om den omfattende utvidelsen av grustaket, ville vi vurdert dette som et svært viktig friluftsområde (A). Fortsatt er det stor bruk av området og det fyller en viktig funksjon for mange, det er lett tilgjengelig og godt tilrettelagt med parkeringsmuligheter, stier, badeplass og o-kart, og særlig delen med dødisgroper er en viktig kunnskapskilde. Vi foreslår ett poeng mer for bruksfrekvens, funksjon, egnethet, kunnskapsverdi, tilgjengelighet og 2 for tilrettelegging, totalt 7 poeng i pluss og samla 40 og B-verdi.

Hovsmarka, område 115

Dette er det kvalitetsmessig beste større turområdet i direkte tilknytning til Hønefoss, og ut fra en helhetsvurdering, må dette være et område som verdsettes til A. Vi mener at tilgjengeligheten må settes til 5, funksjon til 5 og fravær av inngrep til 4. Totalt 3 poeng i pluss til 45, og A.

Hvervenmoen, område 126

Forslaget til verdsetting av dette området føyer seg inn i et mønster der vi mener at kommunen har undervurdert verdien av byens nærfriluftsområder. Det er uforståelig at tilgjengeligheten her settes til 4, mens den for Ringkollen vurderes til 5 til tross for at det dit er betalingsbom og ingen kollektivtransport. Vi mener at i alle fall brukerfrekvens, funksjon og tilgjengelighet må settes ett poeng høyere. Det gir i tilfelle 37 poeng totalt og fortsatt B.

Lamoen, område 131

Det må være en total undervurdering å gi dette området 19 poeng – og D status. Området må ses i sammenheng med tilgrensende friluftsområder i Hole, og med naturreservatene. Da blir det meningsløst å hevde at området knapt har opplevelsesverdier eller kunnskapsverdi. Området har potensial som erstatningsområde for friluftsområder som går tapt ved bygging av veg og bane. Dette er også omtalt som en viktig friluftskorridor i forbindelse med arbeidet for å kartlegge stier og løyper i Hole kommune som påvirkes av FRE16, der Ringerike o-lag er representert i ei arbeidsgruppe. Vi mener også at støy og inngrep i nærheten er tillagt alt for stor negativ vekt. Våre tilleggspoeng er: bruk 1, opplevelse 2, symbolverdi 1, egnethet 1, tilrettelegging (o-kart) 1, kunnskapsverdi 2, tilgjengelighet 2, lydmiljø 2, fravær inngrep 2. Totalt 14 poeng i tillegg til 33, og et verdsatt til B.

Gullerudmarka, område 138

Interessante terrengformasjoner, et tett nettverk av mye brukte stier inntil bebyggelsen i Haugsbygd omgitt av unike verneverdier også i nasjonal sammenheng og kulturminner gjør at vi mener både opplevelseskvaliteter og kunnskapsverdi må settes til 5. Videre mener vi fravær av inngrep bør vurderes til 4. Det innebærer 3 poeng i tillegg og totalt 45 og verdi A.

Ringerike kommune har gjennomført verdsetting av en rekke barnehage- og skoletomter og mindre friområder. Her mener vi Ringerike kommunes metode, gjør at verdsettinga blir så feilaktig at disse områdene bør tas ut av den endelige rapporten. I stor grad er dette uerstattelige grøntområder med en helt spesifikk funksjon for brukerne. Det blir meningsløst når en verdsetter ei barnehagetomt ut fra eksempelvis et kriterium om antall «regionale og nasjonale brukere». Hvis det skal legges til grunn for utbygging i kommunen at friluftslivskartlegginga gir de fleste barnehage- og skoletomter, samt mindre friområder i bebyggelsen, B- og C-verdi, gjør verdikartleggingsarbeidet mer skade enn nytte for de verdier en her skal ivareta. Ved rask gjennomgang stusser vi også på enkelte andre verdsettinger som at området ved Hengsle og Follumjordet som er viktig nærområde for Veien skole, verdsettes til C.

Det er en rekke områder vi ikke har omtalt i denne høringsuttalelsen. Det er dels fordi vi er enige i de vurderinger som er gjort, bl.a. at Krokskogen og Holleia har høyeste verdsetting, og dels fordi det er mange områder vi ikke kjenner godt nok til å ha noen kvalifisert mening om.

Til tross for at vi har enkelte kritiske kommentarer og forslag til endringer til foreslått kartlegging og verdsetting av friluftslivsområdene i Ringerike, vil vi understreke at vi er positive til og glad for at arbeidet er gjort. Vi vil anbefale at det legges inn en innholdsfortegnelse som viser sidetall for de ulike områdene i endelig versjon, da dette ville lette lesbarheten av rapporten. **Tidsrammen har vært knapp, og heller ikke vi i Ringerike o-lag har hatt kapasitet til å medvirke slik vi egentlig burde.** Vi oppfordrer Ringerike kommune til å være raskere med på neste nasjonale friluftslivssatsing som innebærer planlegging, tilrettelegging, skilting, merking og kartfesting av et nett av stier og turruter i kommunene. Verdikartlegginga vil være et godt grunnlag når en skal gjennomføre dette arbeidet. ROL mener det er viktig at Ringerike gjennomfører et planarbeid for å knytte sammen viktige friluftslivsområder med stier, turveger og turruter. Områder med sammenbindingsfunksjon burde også være mer vektlagt i kartleggingen. I dette arbeidet er det viktig med brei medvirkning fra aktuelle organisasjoner. Våre orienteringskart vil være en god kilde til oversikt over eksisterende stier.

Vennlig hilsen for
Ringerike o-lag

Kristian Kihle
leder

Kopi:

Fossekallen IL, Ringerike idrettsråd, Buskerud o-krets, Fylkesmannen i Buskerud
Buskerud fylkeskommune, Hole kommune, Ringerikes Blad